

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek
 csak ismert kasszától fo-
 gadtatnak el.
 Késztető nem adtatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden gar-
 mondor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül költség 30 kr.
 Kiemelt díszetű és kör-
 settel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen
 minden 1 centiméter
 után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetés a „Zemplén”
 nyomdába küldendő.

Előfizetési felhívás

a „Zemplén” 1890-iki XXI. évfolyamára.

Lapunk az új év küszöbén pályafutá-
 sának huszonegyedik évébe lép. A húsz
 éves „Zemplén” nem szorult arra, hogy
 újabb programot adjon. Szelleme, irány-
 elve, törekvése marad a régi: lelkiismer-
 tes hűséggel szolgálni a nagy közönséget.

Vezércikkeinkben ezentúl is iparkodni
 fogunk a közérdekű társadalmi kérdések
 tárgyalásáért tisztázni az eszméket és eset-
 leg irányadni a közszellemnek, ha az ne-
 talán habozva állana bármely társadalmi,
 nemzeti, vagy kulturális kérdéssel szemben.
 Pártoljuk mindenben a haladást. Igyek-
 szünk hasznára lenni a közdolgoknak. Pár-
 tatlansággal törekszünk a közönség párt-
 fogását továbbra is megőrizni és viszonzni.

Hivatalos jellegünk nem abból áll csu-
 pán, hogy a vármegyei törvényhatóság
 rendelkezéseit a járásoknak, községeknek
 gyorsan és pontosan tudomására juttatjuk;
 — hanem éber figyelemmel kísérjük a vár-
 megyei közgyűlési, közigazgatási bizott-
 sági, kormányzati fontosabb intézkedéseket
 s úgy ezekről, mint a bizottságok, szakkül-
 döttségek, testületek és egyesületek mű-
 ködéseiről pontosan beszámolunk; szóval a
 vármegye közéletnyilvánulásának ezután is
 hű tükré kívánunk lenni.

Lapunk hasábjait szives készséggel
 ajánljuk föl bárkinek bármely helyi érdekű
 kérdés fejtegetésére is, ha e fejtegetések-
 nek nincsen személyes éle. A személyes-
 kedés nem kenyerünk. Célunk a köz-
 ügyek megbeszélésében: a jobbitás, nem a
 ledorongolás; ellenségei lehetünk bizonyos
 ügynek, ha azt a közállományra károsnak
 tartjuk, de jóakarói maradunk az ügyben
 érdekelt egyénnek. E tekintetben irány-
 elvünk: „szigorú tárgyilagosság és irodalmi
 tisztesség!”

TÁRCA.

Utazási levelek.

XV.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Torony irányban.

Schaffhausenhez közeledve, eszembe jutott a
 kuriozus történet, hogy kerültem én majdnem tud-
 tomon kívül, ezelőtt tizenkét évvel a vizeses látó-
 gatóinak névsorába.

Ez úton vitte atyám nővéreimet Savoyába,
 Schaffhausen pedig útba esvén, mindenkor kitűnő
 stációnak ajánlkozott. Itt történt, hogy a termé-
 szet fenséges látványa annyira letudta bilincselni
 a gyermek ajkat, hogy ez e különös elismerésre
 nyílt: papa, ez szebb mint a bábu. Hamisítatlan-
 nabb kritikát és jellemzőbbet azóta sem hallot-
 tam Schaffhausen vizesésére. Ugyanez alkalommal
 történt, hogy a vendégkönyvre kerülvén a sor, az
 én kis nővérem mindenáron távollevő öcsöcsé ne-
 vét is beszándékozta írni. A felvilágosításokra,
 hogy a ki nincs itt, annak nevét sem lehet ide
 beírni, a jó testvér avval replikázott: „hadd gon-
 dolják az idegenek, hogy ezt a szépet ő is látta.”

Évek múltán erre járva, eszembe jött a kis
 mulatságos eset, és siettem mulasztásomat pótolni
 sajátkezű aláírásom által.

Míg ezt azonban megtehettem volna, meg-
 kellett ismerkednem Schaffhausen egyik tulajdo-

Rovataink maradnak az eddigiek. A
 „Zemplén” külsején annyiban történik újítás,
 hogy a „hivatalos rész” a lap végére helyez-
 tetik át. Ezt az alakváltoztatást technikai
 okokon kívül kívánatossá tette az a körü-
 mény is, hogy a lap nyomása közben
 érkezett hivatalos közlendő az illető számba
 még beigtatható legyen.

Tisztelt munkatársainknak díszes névsorát
 van szerencsénk bemutatni: *Antalóczy Imre,*
Atányi József, Ballagi Géza dr., Bihary Emil,
*Böszörményi Károly, Chyzer Kornél dr., Chy-
 zer Béla, Csapó Lajos, Dancs János, Dókus*
Gyula, Duka Tivadar dr., Farkas Bertalan,
Fejes István, Felegyházy Béla, Finkey Pál,
*Fischer Armin, Gerecz Lajos, Haraszthy Mik-
 lós, Horkay Bertalan, Hornyay Béla dr., Ilona.*
Kapás Aurél, Karsa Ferenc, Kálniczky Géza
dr., Kátó, Kárpáti Péter, Kemechey Jenő,
Kende Antal, Knopfler Sándor, Kossuth János
dr., Kula István, Kun Pál, Lácza László
*dr., Lehoczky Endre, Lehoczky Sándor, Löche-
 rer Andor, Mailáth József gf., Mathiász*
József, Matolay Etele, Matolay Béla, Margitai
József, Marikóvszky Bertalan, Mészáros Sándor.
Mikrosz (fővárosi levelező), Molnár
Lajos, Muzsa Gyula (párisi levelező), Nagy
Gyula, Pasztovszky Sándor, Pataky Miklós,
Payzssos Andor, Pólay Gyula, Rácz Lajos,
Reviczky Pál, Sebeők Antal dr., Schön Vilmos dr.,
Schmid Lajos, Sulyovszky István, Schwartz
*Ottó dr., Szabó Kálmán, Székely Albert, Sza-
 vinszky Sándor, Tarnóczy Tivadar, Thaly Kál-
 mán, Toronyay Pap Endre, Várnai Armin,*
*Vásárhelyi Dániel, Viski Krüszelyi Bálint, Vicz-
 mándy Ödön, Zombory Gedő és Zseltvay Bogdán.*

Ez a díszes gárda szolgálta e múlt évben
 a „Zemplén” zászlaját; s mert elve, irány-
 vezérlete, a lapnak nem változott: bizo-
 nyára hiven követ bennünket az új évben
 is és munkás részt vesz a reánk váró
 feladatok sikeres teljesítésében.

Vármegyénk minden vidékéről lelki-

nával, tudniillik, hogy a schaffhauseni vizesés nin-
 csen Schaffhausenben.

Türelmem kezdett elhagyni, midőn vonatom
 elbogar a vizesés előtt, anélkül, hogy tudomást
 venne az egész szomszédságról. Nem csekély boss-
 zúságomra egy negyed óra után állott meg a von-
 nat Schaffhausenben, a vizeséstől félórai távolra.
 Ehhez járult még betetőzésül a legszerencsétlenebb
 vasuti összeköttetés, mely félórai szabad időnél
 többet nem enged a Constanz felé siető passa-
 gernak.

Mit volt mit tennem, kocsiba ültem s busás
 borraival ígéréseivel gyors ügétésre bírtam az ily
 tempóhoz szokatlan kocsist.

Alig pár perc állott rendelkezésemre a ter-
 mészet eme játékanál, s így sajgó szívvel bár, de
 le kellett mondanom az egyik, csolnakon megkö-
 zelíthető szikla megmászásáról, s a vizesés villa-
 nyos kivilágítására pedig gondolnom sem volt sza-
 bad, ily szűk idő határon.

Pedig ezen két élvezet, melyről én oly
 önmegtartóztatással lemondtam, tapasztalt touris-
 ták leírása szerint párját ritkítja. Avagy, hol akadna
 nyaktörőbb sport, mint az evezés egy parányi
 lélekvesztőn a számtalan örvényvel ásitózó zuhatag
 aljában, s hol ahhoz hasonló jelenet, minőt a vil-
 lany kékes fénye idéz elő estenden a kivilágított
 Rajna zuhatagán. Lemondásomnak meg volt a
 maga haszna. Állottam a természet és remek alko-
 tásának tövében, locskos lettem a permetező víz-
 pára által, s le nem késtem a vonatról. Ez utó-
 bit érdemül a reszkető párának tudom be, mely
 fogalmait és erejét felülhaladó munkát végzett,

ismeretes és serény tudósítók támogatnak
 munkánkban.

Ily körülmények között merjük ígérni,
 hogy olvasó közönségünk jogos igényeit
 hiven szolgáljuk a jövőben is.

Boldog új évet — a viszontlátásra!

A „Zemplén” szerkesztősége.

A kiadó szava.

A „Zemplén” ezután, is, mint eddig,
 hetenkint egyszer, vasárnap jelenik meg,
 rendszerint egy és fél ivnyi terjedelemben
 esetleg két-, sőt két- és félvnyi nagyságban.

Amióta lapom, a „Zemplén”, vármeg-
 yénk hivatalos közlönye lett, ezelőtti viszo-
 nyához mérten nemcsak terjedelmére, ha-
 nem rovatainak számára nézve, és így tar-
 talom s változatosság tekintetében is, na-
 gyobbodott. Természetes dolog, hogy a
 megnagyobbodott lap kiadásával járó köl-
 cségek is fokozódtak, s habár tagadhatat-
 lan, hogy az előfizetők száma szaporodott:
 az előfizetésből folyó jövedelem csak szű-
 ken fedezi a lapra fordított tetemes kiadá-
 sokat.

Más vármegyékben a hivatalos lap
 előfizetőinek legnagyobb kontingensét a bi-
 zottsági tagok szolgáltatják; mert egy-egy tör-
 vényhatóságnak a hivatalos lapja, egyszer-
 smind a vármegyei közélet nyilvánulásainak
 nyitott könyve, tanulságos története, érde-
 kes naplója, élethű tükré. Ilyen volt s ilyen
 lesz a „Zemplén” is, mely minden múlt
 évvel méltóbb és érdemesebb kíván lenni
 a nagy közönségnek osztatlan pártfogására.

Amiért is teljes bizalommal fordulok a
 vármegye t. bizottsági tagjaihoz, az értelmi-
 ség és vagyonosság képviselőihez, kérve
 őket, hogy lapomat, melynek szellemi fölvi-
 rágoztatására vármegyénk író-világának ki-
 való erői szövetkeztek a szerkesztőséggel,
 — kellő anyagi támogatásban részesíteni,
 előfizetőim számát emelni sziveskedjenek.

hogy idejére hozzon vissza kiindulásom pontjára.

Constanban szakad meg a vasuti út Bajor-
 ország felé. Itt át rakodtunk a badeni vasutól
 egy bajor gőzösré, mely keresztül szeli három
 óra alatt az egész bodeni tavat.

Lindauban a kikötő mellett várakozót már
 reánk a befutott vonat, melynek teljes erejét kell
 összeszednie, hogy estig befussa a jókora utat
 Münchenig.

Hárman ültünk a vasuti kocsiban, melyet az
 izzó nap heve, tüzes kemencévé varázsolt által.
 Uti társaságom egy hölgyből és férfiből állott, fu-
 tólagos pillantásra is meggyőződtem, hogy ennek
 dacára a nő nem van túlsúlyban, miután szom-
 szédóm kinézése, oly sok szép tavasz elmúltát
 árulta el, hogy mellette az együttes férfinem élet-
 kora elenyészett.

Szörnyülködésemmre a férfi, kinek arcán a
 diák élet nyomait, a smisszeket, az idő még nem
 mosta el, bámulatos türelemmel engedte, hogy a
 mathuzsálemi mamzelle, fűrtjeit s bajuszát simo-
 gassa, azon modorban, mely a szerelmesek első
 korszakában divatos.

Tantalusi szomjuságom ellen, mely e kétsze-
 resen tikkasztó helyzetben természetes volt, az
 egymásután következő állomások buffetjét vettem
 igénybe. Végezetül a vízre fanyarodtam. Szomszéd-
 dom látva a savanyú arcot, melyet ez ital idézett
 elő, megható figyelemmel sietett segítségemre s con-
 ventionális bocsánat kérés után felajánlotta veres
 boros üvegét. Az élvezett szívesség alkalmat adott,
 hogy kíváncsiságomat kielégítem, s megtudjam
 fűi kötelék fűzi-e őt szomszédjához?

Előfizetési ár: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr.
Az olvasó közönség szives támogatását, az előfizetések megújítását kérve és remélve vagyok
S.-a.-Ujhely, 1889. évi dec. hó 29-én.

özv. Boruth Elemérné,
laptulajdonos és kiadó.

HIVATALOS RÉSZ.

Körövények.

I.

20,353. sz. *Zemplénumegye alispánjától.*
Körözés és eredmény esetén jelentéstétel végett kiadom.
S.-a.-Ujhely, 1889. december 10.
Alispán. h. *Viozmány Ödön,* főjegyző.

Másolat. Győrvarmegye alispánjától. 7122/89. alp. Oláh Endre arvaszék kiadónak 15 éves leánya folyó évi október hó 17-én hazulról eltávoztán, azon idő óta folytatott nyomozások csak annyi eredményre vezettek, hogy a Nagy Duna medvei révtől bizonyos Reflik Géza nevű csavargó azon ígérettel csalta magával, hogy neki szolgálót szerez. A nevezett leány személyleírása. Név *Oláh Olga*, vallása evangélikus, születési helye Csikvánd, illetőségi községe Győr-Révfülu, születési éve 1875., termete nyulánk, előrehajló, haja gesztenyebarna, homloka alacsony, szemei feketék (a bal kissé kissebb), orra, szája rendes, arca tőjásdad, arcszine halavány, fogai épek, nyaka vékony (gyógyult görvély-sebhelyes), viselt barna piros csikos szoknyát, kék festőbeli reklit tarka váltukörrel, fején sárga kendő. Reflik Gézara vonatkozó adatok pedig következők: nevezett mádi születésű, anyja Nádasdon lakik, a legény azonban már több hónap óta nem volt anyjánál. Termete magas, kora mintegy 25, arca szőke-piros, haja szőke, bajusza kicsiny, szőke, viselete. pörge, zsiros kalap, szürke barket mellény, barna szövött nadrág, jó csizmák. Van szerencsém megkeresni, hogy a nevezett leányt hatósága területén nyomon tartani s feltalálata esetében az eredményről engem értesíteni méltóztatnék, megjegyezvén, hogy a gyermek fejletlensége s a nyakon lévő görvélyes sebhelyek következtében nem gyanítható, hogy valamely bordélyháza került volna, hanem feltehető, hogy valahová szolgálatba állott. Győr, 1889. évi december hó 1. Aláírás ismeretlen.

II.

20,086. sz. *Zemplénumegye alispánjától.*
Körözés végett kiadatik.
S.-a.-Ujhely, 1889. december 6-án.
Alispán helyett:
Viozmány Ödön, főjegyző.

Másolat. A bodrogközi járás főszolgabírája 3657./ki. 89. sz. Semjén község birájának folyó hó 16-án kelt jelentése folytán van szerencsém hivatalos tisztelettel bejelenteni, miszerint Veres István semjéni lakos által ugyanakkor egy 3 éves fehér-szőrű magyar fajta üszörborju vétett bitangásába. Kir.-Helmecz, 1889. november 27. Bencsik István s. k. főszolgabíró.

Megtörténnek a bemutatások, s kislül, hogy az ifju doktor fiatal (?) nejt van szerencsém tisztelni szomszédomban. A jó svájci fia teljes bizalommal értésemre adta, hogy ez utjok a nászut. Bármennyire el vagyok készülve meglepetésekre, ezen kijelentés úgy kihozott sodromból, hogy ábrázatom önkénytelenül egy hosszú kérdőjelle vált. Erre azután elhallgatott a boldog pár, de meg én is. A végítéletet nem képzelem magamnak más alakban, minő müncheni utamban kísért. Az eső patakokban omlott alá, előnté a kocsi minden zugát, a villámok egymást érték. Egyik kőszá példány mindnyájunk ijedelme beletévedt az állomásra, melyen megállapodtunk, melynek csatornáján befejezte végül pályafutását. E közös kaland megint összehozott bennünket, s az összekötő kapocs egy malaga üveg képében szaporán járta Münchenig. Ugyint Buchholczéknál.

München a bajorok Athénje, számos műkin-cseivel meglepett, de valójában csak olyan alklassikus érzést volt bennem képes ébreszteni. Az érzhető vakolat szag s az olcsó kópiák nem elegendők arra, hogy bennem klasszikus érzelmeket keltsenek.

Am tisztelem a játékszernek beváló Propyleákat és diadalkaput, kalapot emelek a Glyptothéka s az ágaskodó pléh obeliszkt előtt, de hiába, nézetem csak oda vonz, a paestumi mocsarak düledező templomába, s a Parthenon gazzal benőtt romhalmazához. Sok mindene van ezen aszfaltos Athénnek, csak egy hiányzik, a mosolygó égboltozat, az illatos babérberkek s ezek szüleménye a klasszikus költészet. Aki ez emlékeztől el tud

III.

Zemplénumegye alispánjától.
20,566. sz.
Közírtéttel végett tudatom, hogy B.-Zsádány község határában e f. hó 4-én egy szopos méncsikó bitangásában találatott.
S.-a.-Ujhely, 1889. december 10.
Matolai Etela, alispán.

6454/kig. sz. 889. *A s.-a. ujhelyi j. főszolgabírájától.*
A leköszönés folytán üresedésben lévő *vilyi* körjegyzői állásra, melyhez *Vily* község székhelylyel: *Vily*, *Vitány*, *Mátyásháza*, *Felső-Regmecz*, *Alsó-Regmecz*, *Széphalom* és *Mikóháza* községek tartoznak és amely állomásnak évi járandóságát 400 ft fizetés, 120 ft lakbér, 50 ft uti, 20 ft irodai és 30 ft küldöncdíj képezik, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva mindazokat, akik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I-ső t. c. 6. §-ának rendelkezéséhez képest, szabályszerűen felszerelendő és 50 kros bélyeggel ellátott pályázati kérvényeiket alólírott főszolgabíró kezéig a jövő 1890. évi január hó 5 ik napjának dél-utáni 5 órájáig annál bizonyosabban benyújtani el ne mulasztják, mivel a később érkezendő pályázati kérvények általam figyelembe vétetni nem fognak.

A választás megejtésnek határidejéül az 1890. évi január hó 8-ik napjának d. e. 9 óráját a jegyzői kör székhelyére, *Vily* község házához, tűzőm ki. Kelt S.-a.-Ujhely, 1889. december hó 24.

Dókus Gyula, főszolgabíró.

3462/1889. tf. sz.

Zemplénumegye kir. tanfelügyelőjétől.
Körövény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatási magyar kir. miniszterium f. évi december hó 11-én 1439. eln. sz. a. kelt rendelete értelmében tudomására adom a zemplénumegyei tanár és tanító uraknak, hogy dr. Kállay Adolf karlsbadi fürdőorvos évente két magyarországi szegényebb sorsu tanárt vagy tanítót részesít, valláskülönbség nélkül, augusztus és szeptember hónapokban felváltva, nemcsak ingyenes lakásban, gyógykezelésben és gyógyszerekkel való ellátásban; hanem e mellett a kijelöltek részére olcsó vagy mérsékelt étkezésről is gondoskodik.

Ebből kifolyólag felhivom a Zemplénumegye területén működő tanár, illetve tanító urakat, hogyha a fenti kedvezményt igénybe óhajtják venni, annak elnyeréséért, a gyógykezelés szükségességét igazoló bizonyítvány csatolása mellett, a nagym. vallás és közoktatási magyar kir. miniszteriumhoz címzett folyamodványukat hozzám, minden év július havának, 1-ig küldjék be.
S.-a.-Ujhely, 1889. dec. 20.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

3460. tf. sz. 1889.

Zemplénumegye kir. tanfelügyelőjétől.

A zemplénumegyei tekintetes iskolai előljáróságoknak.
A nagyméltóságú vallás s közoktatási magyar kir. miniszterium f. évi dec. hó 1-én 2661. eln. sz. a. kelt rendeletét szives tudomásvétel céljából van szerencsém a t. előljáróságoknak alábbiakban kiadni.

Másolat. A vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztertől. 2661. eln. sz. A Radó Antal által

tekinteni, az ihletől exaltáltan sétálhat az oszlopcarnokok aljában.

Feltétlen tisztelettel kell ennek dacára adózni, a bajor nép geniusának, melyet a két király, Lajos és Maximilián képviselt, hogy a rendelkezésre álló, mondhatni szegényes forrásokból, Münchenben valódi csodát végeztek. A régi Pinakothéka, ezen világszerte elsőrangú műintézet nekik köszöni kizárólag létét.

A tragikus véget ért II. Lajost, ércszobrán kívül a modern építészet néhány műremeke di cséri. A renaissanceban épített Polytechnikum és Akadémia, az új város háza hagyományos goth stíljével, arányaiban és kivitelében, legalább nekem jobban imponált a liliputi méretekben épített dóriai és jóni műemlékeknek.

Megtérintve a királyi palotát mesés fényűzésével s fogalmat alkotva magamnak a száz-ezerekbe került mennyezetes ágy láttára az elhalt Lajos hőbortjairól, kiváncsiság hajtott a bajor Versailles meglepetésére.

Nymphenburgba, mely fél órányira fekszik Münchenből, kis gőzmozdony röpt ki, s az egész kirándulás megéri a reá pazarolt néhány órát. Gyökeresen csappantak illúzióm, mikor a képzeletben alkotott renaissance façade helyébe egy kaszárnya stíljú fehérre meszelt épület tömeget kellett a valóságba beillesztenem.

A királyi kastélynak nevezett épület complexus mögött terjed el a park, mely már inkább áll rokonságban Versailleshoz, mint a királyi lak.

Itt is mint amott Latona, Nióbe, Amphitrite, s egyéb hydropatha kurát végző nőistenségek

szerveztett „Magyar Ifjuság” című képes hetilapra nézve megújított boldogult elődömnök 1887. évi 1525. eln. sz. alatt kelt rendelkezését és felhivom a kir. tanfelügyelőiséget, hogy ezen irányánál és tartalmánál fogva méltán támogatást érdemlő lapot a felügyelete alatt álló intézetek ifjuságának és az ifjusági könyvtáraknak beszerzésre melegen ajánlja. A lap előfizetési ára egész évre 6 ft. félévre 3 ft. Budapest, 1889. évi december hó 1-én. Gf. Csáky.

S.-a.-Ujhely, 1889. dec. 20.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

3031. sz. *Zemplénumegye kir. tanfelügyelőjétől.*
Zemplénumegyei községi és iskolai előljáróknak!
Tudomásvétel és szigorú alkalmazkodás céljából kiadatik.

Másolat.

Zemplénumegye kir. tanfelügyelőségének. A vallás és közokt. m. kir. ministertől. 42671. sz. Miután tapasztaltattam, hogy a tanítók személyzetében beállott változásokra és tanítói állomások rendszeresítése vagy megszüntetésére vonatkozólag felterjesztett jelentések nem ritkán a már korábban feljelentett adatokkal ellentétben állanak és gyakran történik, hogy egyes tanítói állomások után épen a tanfelügyelők által bemutatott adatok alapján kirótt nyugdíjintézet járulékok törlése ugyancsak a tanfelügyelők által javaslatba hozatik és ennek folytán a felterjesztett adatok megbízhatósága iránt kételyek támadhatnak, utasítom a kir. tanfelügyelőiséget, hogy az orsz. tanítói nyugdíj ügyel: iránt követendő egyöntetű eljárás céljából a szóban levő adatok egybegyűjtése és felterjesztése iránt ezentul a következő utasításhoz szorosan alkalmazkodjék: a) Minden iskola fenntartónak kötelességévé tegye, hogy az általa fenntartott iskolánál ezentul ujonnan szervezett rendszeresített vagy megszüntetett tanítói állomások szervezési vagy megszüntetési időpontját a tanítói állomás szervezése, illetve megszüntetése idejétől számítva 30 nap alatt, az általa ujonnan alkalmazott vagy elbocsájtott tanítót szintén 30 nap alatt a kir. tanfelügyelőiségnek jelentse be. — Az ujonnan alkalmazott tanító bejelentése alkalmával egyuttal pontosan kitüntetendő vajjon tagja-e az illető tanító az orsz. tanítói nyugdíj-intézetnek, vagy nem; ha tagja, hol vétetett fel (mit a könyvecskéjével igazolhat), s honnan (mely megye és községből) jött jelen állomásra? A még fel nem vett tanítónak okmányai (keresztlevél, oklevél, összes szolgálati bizonyítványok, díjlevél) beküldendő. Az eltávoztott tanítónak újabb tartózkodási helyét jelölje meg. Be nem jelentés esetén a mulasztó fél közigazgatási uton 5—50 ft pénzbírsággal az országos tanítói nyugdíjalap javára marasztalendő el. b) Az orsz. tanítói nyugdíj-és gyámalapba még fel nem vett tanító okmányainak átvétele alkalmával első sorban a kir. tanfelügyelőiség által megállapítandó, hogy a felvételre megkivántató okmányok, ugymint keresztlevél (születési bizonyítvány), tanítói oklevél (nem pedig csak képezői bizonyítvány), összes szolgálati bizonyítványok és díjlevél együtt vannak-e? Ellenkező esetben a hiányzó okmány vagy okmányok pótlása iránt rögtön intézkedjék. Az ekként egybegyűjtött okmányokat esetrelre kimutatás ki-séréteben (a tanító, község és adóhivatal nevének megjelölésével) elkülönítve az időközben beállott egyéb változások feljelentésétől — terjeszse fel. A tanítói személyzetben beállott változásokról az illető adóhivatal külön átirattal rögtön értesítendő;

pazarolják a drága vizet. Drága pedig azért, mivel a régi vízmű ugyancsak elnyelte a jó bajor-nép számlálatlan ezreit.

Végeredményben összehasonlítva a példányképül vett francia királyi mulató helyet, s a bajor Trianont, szembeötlök a rokonirány és a különböző kivitel. Nymphenburgot még lehet hasonlítani, fenntartással Versailleshoz, de már a 25 millió franciát az 5 millió bajorral párhuzamba vonni már ugyancsak bajos; és végezetül a Lajosok nyüzsi theoriját a Vittelbach választó fejedelmek hason tudományával szemben egy kalap alá vonni, éppenséggel lehetetlen.

Közelebről akarva megismerni a bajor népet valódiságában, oda tartottam, hol ezt legkönynyebben a legnagyobb valószínűséggel tettem.

Minden fajnak megvan a maga foglalkozása, melyben valódi karakterét leghamarább hajlandó elárulni. A magyar, restauráció alkalmával hántja le felvett hüvelyét, az arabs a pusztában találkozá ad képet igaz jelleméről; hogy angolról alkossunk fogalmat, háza küszöbét kell átlépünk s a bajort sörházában kell felkeresni.

Ami időm megmaradt aethetika csatangolásaimból, azt itt töltöttem el a füstös boltozatok alatt, melyek a kitűnő sörön kívül egyéb élvezetekkel is szolgálnak az utasnak. A délnémet faj van itt együtt ivásban és képben. Első helyen az öntelt katona ki még családjában is a civilt látja, mellette a papaszemes savó szemű filozof alak kopott kabátja zsebében a két pfennig retekkel, mely talán mai napra egyedüli táplálékát fogja

Folytatás a mellékletben.

az átirat szövegét lásd külön mellékleten. c) Mihelyt halálesetről tudomást nyer, azonnal feljelentendő az elhalt tanítónak elhalálozási ideje, valamint az is, hogy nős vagy nőtlen állapotban halt-e el? A netalán hátrahagyott özvegy és árvák végellátásáról pedig az 1879. évi december 11-én 35111. sz. utasítás 9 pontja értelmében a kellő eljárás egyúttal megindítandó. d) A tanítói személyzetben beállott változások valamint az újonnan szervezett vagy megszüntetett tanítói állomások szervezeti és megszüntetési időpontja az 1884. évi 37402. sz. közzétételhez mellékelte mint a szerkesztendő kimutatásban foglaltan, jövőre is évnegyedenként feljelentendő, a pályáról lelépett vagy ismeretlen helyre távozott tanítóknál a lemondás vagy távozásnak időpontja szintén kiteendő. Az ide vonatkozó adatok helyes kitüntetésére annál nagyobb gond fordítandó, minthogy a kir. tanfelügyelőség téves bejelentése folytán az illető községre, valamint a be nem jelentése folytán az alapra háramlandó bárminemű kárért ezentul a kir. Tanfelügyelőség is felelőssé fog tétetni. Budapest, 1889. évi okt. 2-án. Gf. Csáky.

E másolat hitelül: **Nemes Lajos,**
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Közzététel

valamennyi községi- és körjegyzőnek és ezek után valamennyi község előjáróságának Zemplénvármegye területén.

(Folyt. és vége)

IV.

Tapasztaltatott, hogy a községi adókönyvekbe a kivetett adó nem mindjárt a 8 napi közzemlére történt kitétel után iratják be és a közvetlen adófizetőkre vonatkozó egyénekenkénti kimutatások is elkésve és legtöbnyire akkor küldetnek meg a kir. adóhivatalnak, amikor az előírás valamennyi adó nemre nézve befejeztetett, s ennek következtében a kir. adóhivatalnál is az előírás a közvetlen fizetőkre nézve némely községet illetően igen későn történhetik meg; utasítandók tehát a községi előjárók, hogy az egyénekenkénti adóelőírást az adókönyvben adónemenként a leérkezett lajstrom 8 napra történt közzemlére való kitétele után azonnal teljesítsék és a közvetlen adófizetőkre vonatkozó egyénekenkénti részletes kimutatást adónemenként rögtön közöljék a kir. adóhivattal, mielőtt az egyénekenkénti előírás az egy és ugyanazon adólajstromban foglalt adóra nézve a községi adókönyvben kész. Kivétel erre nézve egyáltalán nem engedtetik meg.

A közvetlen adófizetőkre nézve a kir. adóhivatal kötelessége a beérkezett egyénekenkénti kimutatásokban kitüntetett tartozásokat esetről-esetre, amint valamely községből ily kimutatás beérkezett, 24 óra alatt az adókönyvben előírni.

Az adónak az adó adókönyvecskéjébe való bejegyzése a legszorgosabban minden egyes adófizetők alkalmával esetről esetre mindazon adó nemre nézve teljesítendő, amelyek az adókönyvben már előírva és a bejegyzés napja az adókönyvecskében az e célra nyitott rovatba is pontosan beírandó.

Az 1883. XLIV. t. c. 35 §. d) pontjának intézkedése az adóelőírás teljes befejezése után kibocsátandó hirdetményre vonatkozik és az adó-

képezni, eltekintve a porció Hegeltől, mely még nehezebb eledel a csipős reteknek.

Másik asztalnál a fenséges nép diszpédányai szürcsölgetik az árpalevet. A nagytokájú parasztgazda, ki lejön egyszer hónapjában havasai közül, hogy a Hofbräuhaus asztala mellett hozza be mulasztását, társat talált a keféletlen cylinderrű droschke kocsis személyében. Ezen legalsóbb réteg őrizte meg leghívebben a déli németek sokat dícsért tulajdonát a szolgálatkészséget; ez még örül ha idegennek a maga módja szerint szíveséget tehet. Ha egy korsó sört kérsz tőle, hogy adja eléd, megteszi örömet, még szomszédodnak is szolgál, azzal persze nem törődik, hogy belenyulva korsódba, vaskos ujjai beérnek az árpaléba. Ő megtette a magáét, a szíveséget, a többi az ismeretlen előtte.

Münchennel elég alaposan végeztem s egész nyugodtan mondhatom, hogy nincs képtárának zugában oly antik-kép, melyet nem méltattam volna figyelemre, s utcáiban oly sörház, melyet látogatlan hagytam volna.

Már itt előfogott a nyugtalanság, ha körutazási jegyemre gondoltam. Még négy nap és két hónapi határidőm lejárt. Akarva nem akarva, folytatnom kellett utamat, ha nem akartam kockáztatni, hogy jegyemmel, nyár közepén, száz mértföldre kiindulási pontomtól, befagyjak.

Ezen úgy megfontolása után másnap reggel Salzburgban ébredtem fel. Előző utamon Salzburggal szorosabb ismeretséget kötve, nem volt más teendőm e helyen, mint feleleveníteni az emlékeket, melyeket innen hoztam el magammal.

Egy csinos kőrséta a városon, melybe belesik a székesegyház, a virágos temető, Mozart lakóháza, a sziklába vágott alagut és a salz-

könyvecskék bemutatásának elmulasztása miatt az 1—5 ftnyi bírság alkalmazása is csak azon adózók ellenében foglalhat helyt, kik az adókievítés teljes befejezését jelentő hirdetmény kibocsátása s az ujabban kitűzendő 8 napi záros határidő lejárta után sem mutatták be a törvény idézett §-a értelmében adókönyvecskéiket.

A kir. pénzügyigazgatóság kötelessége felügyelni és nyilvántartani azt, hogy az adó a fentebbiek szerint egy a községi, mint az adóhivatali könyvekben, valamint az adózók könyvecskéiben a legpontosabban beírassék.

Minthogy a jelen rendelet értelmében az adókievítés az előírásnak a fegyveradó kivételével május hó végeig be kell fejeztetnie, megkívánom, hogy az 1883. évi XLIV. t. c. 36. §. d) pontjában említett s az adóelőírás befejezését jelentő hirdetmény legkésőbb június hó 20-ig okvetlenül minden községben közzétételük s ezáltal elejévetésük annak, hogy az adókönyvecskébe való bejegyzés november 15-éig elhalasztatván, az új adózáknak esetleges felebbezéseik beadására engedélyezett határidő igazolatlanul kiterjesztessék.

V.

A kir. pénzügyigazgatóságokat, mint amelyek törvény értelmében kötelezzék, hogy a kivetési munkákat sietessék, az azokat teljesítő közegkeket ellenőrizték, esetleg a hanyag tisztviselőket kötelességük teljesítésére szorítsák, felelőssé tessek arra nézve, hogy az összes kivetési munkák teljesítésére a jelen rendeletben kitűzött határidők szorosan megtartassanak.

VI.

Az adókievítési munkálatok megkezdéséhez szükséges nyomtatványoknak az illető helyekre elküldése szakadatlan folyamatban lévén, az előmunkálatok megindítását a nyomtatványok hiánya sem gátolandja, itt tehát csak azon fontosságot kívánom ismételve hangsúlyozni, melyet arra helyezek, hogy a kir. pénzügyigazgatóságok az említett nyomtatványoknak szétosztása s az illető kezékhöz juttatása iránti gondoskodást s ekképen minden e részben felmerülhető kifogások megelőzését ez idő szerint egyik elsőrendű és pedig szoros személyes felelősség alatti kötelességüknek tekintsék.

VII.

Minden kir. pénzügyigazgatóság azon intézkedésekről, melyeket jelen rendelet alapján az 1890. évi, illetve 1890—1892. évi egyenes adókievítés megindítása iránt tett, a közigazgatási bizottságnak folyó évi december havi ülésében tüzetes jelentést tegyen s ezen jelentése másolatát hozzám terjessze fel.

VIII.

A törvényhatósági közigazgatási bizottságoktól egész bizottsággal elvárom, hogy a kir. pénzügyigazgatóságokat és a községi (városi) közegkeket az egyenes adókievítés körüli teendők teljesítésénél erélyesen támogassák, az összeírás munkálatok ellenőrzésére hivatott községi előjárókat (városi polgármestereket) és főszolgabírákat ebbeli teendőik pontos teljesítésére utasítani és a kir. pénzügyigazgatóságnak indokolt előterjesztéseire a munkálatok gyors és alapos keresztülvitelének akadályait elhárítani fogják.

Kelt Budapesten, 1889. évi október 26-án.

parti sétány, ismét lehetővé teszi a továbbutazást, minden nagyobb szíváfájdalom nélkül.

Elég szerencsésnek mondhatom magamat, hogy a vasuti kocsi egyhanguságát volt mindig kivel megosztanom. Salzburgban német tornászokhoz vettem a sors, s ezek társaságában fizettem el az unalmat Lendig. A kedélyes száz tornászok, a müncheni tornaünnepély előtt, a Svájcot már átbarangolták s most is úti élményeikből közöltek szemelvényeket.

A legvérmesebb fantáziájú tartott bennünket szóval, kalandokat mesélve el, melyek színhelye a Furca s a Rhone gleccser lett volna. Némi hallgatás után tisztába jöttem, hogy a regélő a szintért époly nyugodtan a holdba helyezte volna, ezáltal sem füllenthetett már nagyobbakat. Az egész rémtörténetnek végül is megtaláltam a kútforrását, midőn az elbeszélés csudálatosan megegyezett a híres Mont Blanc mászó Balmat szörnyű szenvedéseivel. Ilyen Guldernstern típusu alakokból kerülnek ki aztán a vidéki turista-egyesületek dísz-elnökei!

Lendnél váltam meg utitársaimtól, kiket Gastein szépsége kevésbé érintett, mint személyemre. Megváltva helyemet a 6 lovas postakocsira, elfoglaltam ülésemet a bakon, mely hűvös időben igen exponált, de kilátása végett ennek dacára a legalkalmasabb.

Lassú lépésben mozog felfelé a nehéz jármű, s csak fent a hol a hegyszakadék elérte a völgy niveauját szállal meg a postás kürtje s bontakozik ki a pattogó ostor. Három órai poroszkalás után kibukkan a fenyvesek közül az összehérselt háztömeg a kis völgykatlanban, melyet a rohanó hegyi patak vizesése választ ketté. Ez Bad-Gastein, az én Mekkám. A mahomedánt vallása vonzza e hely

Ujévi gondolatok.

Nincs oly nap a napok sorában, mely sajtáságosabb gondolatokat s érzelmekeket ébresztene az emberi kebel világában, mint az ujév első napja.

Valami megnevezhetetlen titkos hatású légáramlat az, mely azt a napot lengő szárnyain meghozza számunkra; . . . oly varázserő, melynek fuvalma elől el nem zárkozhat senki. . . Átszivárog az a paloták márványfalain épen úgy, mint a rozszant gunyhó megrepesztett ablakrésein, s gondolkozásra készíti a leglomhább agyrendszert; érzelmekekre kelti a legfásultabb keblet is!!

Itt látod az élet roskatag vándorát . . . sötét, komor arc: jéghideg homlok, kialudt tekintet, omlatag kebel, mely alig emelkedik már . . . Ugyar. gondol-e ez arra, hogy ujév első napja van?! . . . Ugyan érzi-e lelkében az új év első napjának fuvalmát?! . . .

Oh igen! . . . Lesz-e még több ujév; érkezik-e még több ilyen nap számomra?! Hogy elmentek, hogy eltűntek mellőlem, akikhez lelkem fűződött! . . . Ezzel foglalkozik lelkének gondolata; ily érzelmek rezgik át keblének megszakadozott idegszálaival! . . .

Amott tör előre feladata öntudatával a tettek embere, homlokán verejtékcseppek, keblében elhatározás, tekintetében lángoló lelkesedés . . . Vajjon gondol-e ez arra, hogy ma ujév első napja van?! . . . Érz-e lelke az ujévi nap varázsfuvalmát?! . . .

Oh igen! . . . Sietnem kell, mert még sok vár reám, az idő meg száguldó paripákon halad előre! . . . Csak szívemet ne érje a fájdalom mérges nyila, én felhatalok az előttem meredező magaslatra! . . . Így gondolkozik, így érez ujév napján a lankadást nem ismerő tettek embere!! . . .

És ha látod az örömeik árjában uszó, reményben gazdag ifjúságot, akkor is azt kérdezed: hát ezek gondolnak-e arra, hogy ma ujév első napja van; érint-e repeső lelküket az ujév varázsfuvalma?! . . .

Oh igen! . . . Csak jöjjetek, siessetek egymás után, hogy reményeim valóslását minélelőbb megérjem! . . . Csak siessetek, hogy dobogó kebelem mielébb feltalálja boldogságát! . . . Ily gondolatok s érzelmek töltik el azok kebelét, akik szerint egy-egy ujévi nap oly soká várat magára! . . .

Az ujévi első nap tehát nagy jelentőségű a napok sorában . . . Nyom nélkül nem vonul el felettünk, sőt inkább minden kornak meghozza sugalmait az emberiség életében. Az agg vándort a pihenés órájára

felé, engem a barátság. A különbség kettőnk között az, hogy a jó mahomedán egy nagy darab hideg kért teszi meg a hosszú utat, míg én meleg baráti kebelért.

Ezért nem ismerem távolságot.

Hatlovas postakocsim keresztülrobbog Gastein utcáin, négy-öt emeletes bérházak és vendéglők között egyenesesen a főtér felé, melynek parányi területe ily délutáni órákban a fürdőző közönségnek gyűlhelye.

A Badeschloss lombfűzerekkel díszített első emeletére van a közönség szeme irányozva, hogy ellessesse a felülről jövő jóakarató fejbiccentést, melylyel az itt tartózkodó császár (Ausztriában vagyunk) hibeit rendszerint megörvendezteti.

Áttörve a feszesen sétáló generalisok során és udvari személyzetten, kedves ismerősömmel, a fürdő magyar orvosával, a zuhatag mentén a legregényesebb nyári lak felé tartottunk. Főnt a magas sziklán a zuhatag fölött, mely itt ostromolja legharsogóbban a sziklafalat, áll a lakház, melyre elmondhatom a költővel: s oh mily drága e lakocská nekem! Lent a sziklafal tövében a hatalmas elem játsza harsogva örök tusáját s főnt a sziklán a családi boldogság örök csendje honol, melynek egyedüli zavarója két enivaló gyermek-ajk dallamos csicseregése.

Ismerős madárdal könnyűvé teszi a vándor útját, ki búcsút mondott az Alpesekeknek, s mindama kedves emlékek mely őt odaköti, hogy örömmel üdvözölje másnapon hazája szep rónáját.

Hogy ide mi vonz, azt leírni felesleges s erre tollam is képtelen.

(Vége.)

Chyzer Béla.

figyelmezteti; az élet delén lévőt munkára serkenti; az ifju kebleket pedig édes reményekkel tölti el!...

Légy hát üdvözölve általunk ujév első napja!... Mi, akik még munkaképességet érzünk idegeinkben: nem fogunk visszarettenni a reánk váró feladatok megoldása körüli fáradozástól, csak te ne vond meg tőlünk áldásodat... Légy az egyes családoknak örangyala, szeretett hazánknak boldogítója!... Hozz ránk vig esztendőt! Megbűnhődte már e nép a multat s jövődőt!...

Málcai.

Szélcsend.

(Folyt.)

Ugylátszik azonban, hogy a közigazgatás reformjának eszméje már sokkal divatszzerűbbé vált, az intéző körök elvi álláspontja is oly határozott alakban nyilvánult, hogy azt már a napirendről letéríteni nem is lehetséges, sőt azt sem lehet tagadni, hogy a parlamentben és azonkívül hangoztatott programszerű nyilatkozatok a közvéleményben kedvezőbb hangulatot teremthettek; alkotmányos előlegek, hogy az új intézményben az egyéni és politikai szabadság minden garanciái befoglalva lesznek.

Valóban itt az ideje az igen számos, de kevés gyakorlati eredményeket felmutató kísérletek után, hogy a törvényhozás a közigazgatás összes anyagát felölelő és az igazgatási jogviszonyokat kellőleg szabályozó, mélyen átgondolt és marandó becsű szerves alkotással a nemzet bizalmát bizonyos irányban helyreállítsa.

A község és törvényhatóság között létező jogviszony nem csak megköveteli, hogy a közigazgatás reformjával a községi törvény is együtt vétesseke revízió alá, de sőt ha szabad a műrendszere nézve már ezuttal konkrét alakban véleményét kockáztatni, anyagi részének első fejezetében célszerű a községekre vonatkozó szabályzatokat beosztani.

A mai nap érvényben levő községi törvény nélküli azon fő elveket, melyeket ezen jogviszony szabályozására az okszerű közigazgatási politika megkövetel.

A községek statisztikai viszonyainak kellő merlegelése nélkül nagy általánosságban megvont autonómikus jogkör, részben messze tulszárnyalja a községek anyagi és szellemi erőit, míg ellenben a fejlettebb viszonyoknak örvendő, saját belügyeik vezetésére és az állam kulturális céljaira a megfelelő tényezővel bőven ellátott testületek öntevékenysége és szabad fejlődésére kényszerzubbunyiként reánehazdik. Ezen természetellenes állapotok szükségképpen következménye aztán, hogy éppen azon községek nem részesülnek a kellő hatósági felügyeletben, melyek a felsőbb hatóság gyámkodására nagyon is ráutalva vannak.

Kétségtelen tehát, hogy a vármegye és község organikus összefüggése a közigazgatás és község rendezése egy elválaszthatlan jogi fogalommal egyesítve, egyik mint másik kérdésnek kölcsönös vonatkozásban kell a közigazgatási kodex rendszerében a gyakorlati szükségleteknek megfelelő megoldásban részesülnie.

Nem lehet célunk ez alkalommal a vármegyei rendszerben foglalt közigazgatás gépezetének minden részleteit átható értekezlet, melyet a szakirodalom és a napi sajtó már különben is csaknem teljesen abszorbeált, célunk kizárólag a jelen állapot egyes főbb vonásaiból azon feltevésre levonni a konzekvenciákat, vajlon célszerű avagy szükségszerűleg követelik e a viszonyok általánosságban a közigazgatás rendezését, főleg pedig, hogy alkalmat szolgáltatassunk az igen tisztelt ellenvéleményeknek e lapok hasábjain is megnyilatkozására.

Szolgáljon argumentumul saját vármegyénk. Zemlénvármegye egyeteme 590 bizottsági tag. Szép kontingens. Elegendő lehetne az éjszakerikai egyesült államok ügyeinek vezetésére, amelyből pedig kitelelnék legalább tíz olyan status, mint az osztrák-magyar monarchia. Ez a testület van hivatva a tisztikar választására, a kormányzat ellenőrzésére, az önkormányzati jogok gyakorlására, saját házi és számos adminisztratív kérdésekben bírói funkciókat végezni stb.

Abban a korban élünk, ahol a nemzetgazdaszat követelményei mindenütt tért foglalnak. Legyen szabad ezen szemüvegen egy rövid áttekintést reszkrozni. Tart a vármegye évenként 4 rendes közgyűlést, melyek 3 napnál rövidebb idő alatt be nem fejeztettek, tegyük fel, hogy a vidéki bizottsági tagok száma kitesz 500-at, hogy jogukat gyakorolják is, és végül egyénenként utazási és mindennemű költségekre 5 ft minimumot számítva, ime $12 \times 5 \times 500 = 30,000$ ft. Elég volna egy akadémia fentartására, az egyénértéket nem mérlegeljük. Igaz, e tények megtörik a merkantil számtani eredményeket, mert egyéni és lokális érdekeken kívül a zöld-asztalnak nincs oly vonzó ereje, mely az áldozatokkal járó közérdeklődést felserkenthetné. De hát akkor hol van az alapja

a féltékenykedésnek oly jogokra, melyek a gyakorlatban feltűnő mértékben közönyösülnek.

A közigazgatás rendezésének áramlataival szemben különös nagy súlyt helyeznek a jelenlegi állapotok hívei a vármegyének az időnként felmerülő politikai kérdésekben gyakorolt felirati jogára.

Kétségtelen, ha e jog exkluzív a törvényhatóságnak volna fentartva, ha a parlamentáris alkotmány nem elég biztosíték a nemzet közvéleményének, akaratának szabad nyilvánulására, ily áron tiltakozólag kellene a nemzetnek szavát felemelni minden kombináció ellen, mely ezen jog veszélyeztetésére vezethetne.

De vajlon a politikai világban nem több súlyllyal érvényesül, és a népképviselőre alapított parlamentarizmus fogalmának nem megfelelőbb e, ha oly testületek szózatában, mint a vármegyék egyetemei, a szélesebb politikai jogokban részes polgárokkal kiegészülve a gyűlékezési jog, a szólas és sajtószabadság védpaizsa alatt a »nép szava« dörödul meg?

De máskülönbem nem ellenkezik a legszabad-elvűbb alkotmányos jogállam fogalmával, hogy az adminisztratív közegek, akiknek legszebb és legfontosabb hivatásuk a törvények szigorú végrehajtása, a jogbiztonság és politikai jogok szabad gyakorlásának pártatlan megóvása, hogy önkénytelenül is igen gyakran pártiszinezeti mozgalmakba belesodortassanak?

Azt hisszük, hogy ugy a köztisztviselő függetlensége eszméjének, valamint a közsabadság és közügyek helyes intézésének érdekével ellentétes fogalom, hogy ezen organumok akár egyes pártmozgalmak, akár a kormányhatalom pártérdekeiben, szabad meggyőződésük és egyéni jogaik gyakorlatán felül, aktív szerepekre vállalkozhassanak.

Oly kérdések ezek, melyek bármily kényes természetűek legyenek is, okvetlen le kell számolni velök, hogy a jelenlegi politikai vármegye és adminisztratív hatóság keverékéből egy szilárd és széleskörű autonómikus alapokra helyezett, a nemzeti kultúra, a gyakorlati éleltszükségletek és parlamentáris alkotmány szellemének megfelelő közigazgatási rendszer felépíthető legyen.

(Folyt. köv.)

Vármegyei ügyek.

Az országgyűlési képviselő választók állandó névjegyzéke 1890 re a központi választmány által összeállítván, a nyolc választó-kerületben foglaltatik 20,319 választó. — és pedig az *ujhelyi kerületben*: 2182, az *o-lisszkaiban*: 1353, a *mádiban*: 907, a *megyasaiban*: 1213, a *kir. heimeciben*: 2830, a *t-terebesiben*: 3049, a *n-mihályiban*: 3409, végre a *komonnaiban*: 5376. Régi jogon választó: 488, földbirtok jogán: 16, 034 házbirtok jogán: 110, jövedelem alapján: 2337, értelmiség alapján: 1350 s így összesen: 20319.

Körjegyzőválasztás. A legényei körjegyzőségben f. hó 21-én megtartott választáson körjegyzővé *Rittinger Zsiga* egyhangulag megválasztott.

Jegyzők helyettesítése. A belügyminiszter elrendelte hogy a községi és körjegyzői állások ideiglenes betöltésénél helyettesekül csak jegyzői képesítéssel bíró egyének alkalmaztassanak.

Bizottsági tagválasztás. A málczai választókerületben f. hó 23-án megtartott pótválasztáson vármegyei biz. taggá *Thuránszky László* választott meg.

Lófedeztetési állomás. A kereskedelmi miniszter értesíté a vármegye közönségét, hogy Varrannón lófedeztetési állomást nem engedélyezhet, ha a város a mének részére szükséges takarmányt a meghatározott áron nem hajlandó kiszolgáltatni.

A földmívelési ministériumban jövő évi jan. hó 13-án az országos filoxera-bizottság nagyfontosságú tanácskozást tart, melyre a miniszter *Vicsmándy Ödön* gazdasági egy. h. elnököt is meghívta. Kivánatos lenne, hogy Tokaj Hegyalján a tervezett szénkénegző-szövetkezetek akkorára megalakuljanak, hogy részükre a lehető kedvezmények és a miniszter jóakaratu támogatása kieszközölhető legyen.

Hírek a nagyvilágból.

Galicia, Szilázia és Bukovina számos községében takarmány-inség van. Ófelsége elrendelte, hogy a takarmányhiányban szenvedő községek között 20,000 méterháza nyers só osztassék ki. A nyomor legnagyobb Podóliában, ahol mostan a száj- és körömfájás teljes erővel kitört.

II. Vilmos német császár egészsége teljesen helyreállott. — II Sándor muszka cár beteg.

Dom Pedro, száműzött brazilai császár és családja Franciaország déli részén, Cannesban, vett állandó tartózkodási helyet. A brazilai kormány száműzetési rendeletet adott ki a császári család ellen s megtiltotta, hogy két évi határidőn

belül Brazília területére lépjenek. A trónvesztett családót Európa uralkodói részvétiratokkal keresték föl.

Montenegróban az éhínség kitört s a családok ezrivel özönlenek ki Szerbiába. Bosznia és Hercegovinában is érezhető már az idei roszt termésátka. Az okkupált tartományok igazgatásával megbízott közös pénzügyminiszter jelentékeny összeget utalványozott a tartományi kormány számára, melyekből a megszorult gazdáknak olcsó hitel és segítség fog nyujtatni.

Hírek az országból.

A hírlapirodalomnak halottja van: *Visi Imre* országgyűlési képviselő, a »Nemzet« szerkesztője, egy antikjellemű korrekt férfit hunyt el kedden, mély gyászt borítva családjára, s nagy irt hagyva második otthonában: a hírlapirodalomban. Halála általános részvételt keltett, s emléke bizonyára sokáig fog élni!

Károlyi Alajos gf., volt londoni nagykövet, hirtelen elhalt. Templomba menet szélütés érte s rögtön való halálát okozta. A hazája iránt meleg szívvel érző, igazi magyar mágnás elhunytát közrészvétellel fogadta az ország.

A Balaton annyira befagyott, hogy szelében-hosszában gyalogszerrel lehet rajta járni.

Ó évről — uj évre.

Az ember nem születik sem jónak, sem rossznak. Hanem igenis az ember tehetségekkel jön a világra, melyeket ápolni, fejleszteni kell. Természetes, hogy a milyen a fejlesztés olyan lesz az ember is. Ha a nevelés tárgyának cselekvése nem szabályoztatik, hanem kénye-kedve szerint működhetik: olyan ember jön ki a nevelő lombikjából, kinek nincs állandó cselekvési zsinórmértéke, hanem tetteiben ide oda ingadozik, s leginkább természeti hasznát nézi, egyszóval a kinek jelleme: a jellemtelenség.

Tagadhatatlan, hogy egy ily nevelés, ha általában annak volna nevezhető, el nem képzelhető depresszióval van a társadalomra nézve.

Csak nézzük végig közéletünket, annak erkölcsi aberrálását, ennek okait: rögtön szemünkbe ötlök az igazság.

Mily rengeteg a piszok, a szemét mindenütt; és a mi legszomorítóbb, hogy ez nem csak periódice felbukkanó jelenség, hanem állandó pestis, mely folytonosan fertőzi a köztársadalmi élet levegőjét.

Magasállású emberek, kik nem küzdenek a mindennapiért; kiknek IV. Henrik francia király szavai szerint mindennap jut egy tyuk a fazékba: nem irtóznak kinyujtani kezöket a más vagyonaért; distingvált egyének, kik nem tartják magukra nézve megengedhetőnek, hogy glasszé-keztü nélkül jelenjenek meg az utcán, nem átalják, van hozzá lelkiismeretük, hogy legjobb barátjukat befonják, s van hozzá szemük, hogy ezt ne is resteljék.

A ki figyelemmel kíséri a büntető igazságszolgáltatás működését, napi rendjén fogja találni a legundokabb aljasságokat. Az erkölcselenség minden faja: lopás, gyilkolás, a legkörülfontabb fosztogatás, becsapás, ámitás, mások felültetése, szerelmi vétségek, csábítások, a házaselekek a legemelyítőbb aljassággal való cimborasága ott ülnek kerek asztalánál. Hát még hányan vannak olyan kidresszizott gazemberek, kiknek tulajdonképen a börtön fenekén kellene penészedniök, de ügyesen eltudván titkolni bűnüket, az emberek közt fölemelt fölvel járnak-kelnek, annak csak az isten a megmondhatója!

És vajon honnan datálódna ezek? Felelet, a nevelőben: a családban és a társadalomban. Mindkettő roszt nevelő: tanítványaiknak is »eo ipso« rossznaknak kellett lenniök.

Uj, életrevaló szellemnek kell gyökeret verni tehát a családban és a társadalomban. Családainknak öntudatosan, az erkölcsi törvények alapján kell nevelniök. A társadalomnak pedig ezt a nevelést nem szabad lerontania, hanem még konsolidálnia kell. A család az önértzetet, a becsületet, a munkavágyat öntse gyermekeibe; a társadalom pedig tuzzel, vassal irtsa a cédaságot, az erkölcsi petyhüdséget, a ledérséget, a rimaságot, melyek már is gyöngévé, kórossá tevék az állami, társadalmi és családi életet, sőt egykor talán vesztét is okozhatják. Hiszen régen meg van írva, hogy: minden államnak támasza és talpköve a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma ledől s rabigába görbed!

Kivánjuk, hogy a ránk viradó uj esztendőben tisztuljon ez irányban is édes hazánk levegője!

Szabó Kálmán.

Különtélek.

T. előfizetőinknek s kedves olvasóinknak boldog új évet kívánunk.

(Személyi hírek.) *Marschalkó József* p. ü. fogalmazó az ujhelyi pénzügyigazgatóságtól tóvábbi szolgálattételre a pénzügyminisztériumhoz hivatott

be; továbbá *Trovnik Béla* marosvásárhelyi és *Tóth Károly* debreceni p. u. fogalmazók az ujhelyi pénzügyigazgatósághoz helyezték át.

(Uj évi gratulációjukat megváltották) s ugy helyben, mint vidéken lakó jó barátainak és ismerőseiknek lapunk utján kívánnak boldog új évet: A „Zemplén” szerkesztősége és kiadóhivatala 3 fttal, dr. Chyzer Kornél 1 fttal, Szentgyörgyi Vilmos 1 fttal, özv. Liszy Edéné 1 fttal, Klein Nándor (Csörgő) 20 fttal, Bernáth Győző 5 fttal, Sigmeth Károly 1 fttal, Révi Géza és neje 2 fttal, Dókus Gyula 1 fttal. A 34 ftnyi váltás-összeget átszolgáltattuk a s.-a. ujhelyi árvaház-alap pénztárosának. A „Zemplén” kiadóhivatala.

(Karácsony ünnepe) nyugalmas békés napokkal vonult el városunk fölött. Semmi baj nem zavarta az ünnepi hangulatot. A hivatalok, testületek munkája szünetelt. Egyedül a posta és távirószolgálat, s még nagyobb mértékben, fokozottabb buzgalommal mint máskor, a közönséget. A természet is lehetőleg ragaszkodott a hagyományos rendhez s „féhér” karácsonyt hozott, első nap sűrűn szállingó hóval, s tartós hideggel, a mi a jó öregek szerint a rendes időjárás biztosítóka tavaszra. Zajosabb mulatságok nem voltak. Nappal a templomoknak voltak buzgó látogatói, este a vendéglőknek gyérszámú közönsége. Áhitat, s a háztűzhely melege uralkodtak s terjesztették jótévő hatásukat.

(Himen hír). *Pataky Miklós* Ujhely városi jegyző, lapunk régi munkatársa, f. hó 24-én esküdt örök hűséget Kassán, özv. *Wesszelovskyné* szül. *Rózaczin Gizella* urnőnek. Zavartalan boldogság koszorúzza frigyüket!

(Eljegyzés) *Schön Sándor*, széles körökben előnyösen ismert ujhelyi kereskedő, folyó hó 27-én jegyezte el *Áldor* dr. nagy-károlyi orvosnak kedves leányát, *Saroltát*.

(Meghíusult választás.) A mádi országgyűlési képviselőválasztó kerületben f. hó 23-ára volt kitűzve a voksolás napja. Két jelöltnek nagyszámban megjelent választói néztek egymással farkasemet. Az egyik párt a mérsékelt ellenzéki *Bernáth Bélát*, a másik *Székely Károlyt*, aki függetlenségi programmal ugyszólván a tizenkettedik órában lépett föl, — élte. Mint Szilágyinak királyválasztó katonái a Duna jegén, türelmüket vesztették a választópolgárok is és zugva-zajongva követelték *Kalicsky István* választási elnöktől a szavazási alkalom megnyitását. Igen ám, csak hogy egy kis hiba történt a kréta körül. Szavazni volt kire, volt kinek, de nem volt mivel. A választók névlajstromával *Dienes Barna* tokaji lakos ügyjárt utközben, mint Ottó bajor herceg a koronával — kiejtette a szekér kasból. Későn vették észre a bajt s időbe is került, míg az uton visszamenve Bodrog-Kereszturba megtalálták s Mádra behozták a szavazók névlajstromát. Ily kázus miatt (s nem pártmanóverból, mint egy-két napi lap kürtölte az országnak) de meg azért is, hogy a választó közönségnek egy része elszéledt s az óra mutató is előrehaladt, a választást el kellett polni. Az eset nagyon eredeti s bizonyosan lesznek malőrös következtései; aminthogy már vannak is. Így például, nem is említve a honatyajelöltek fokozódott „druck”-jait, a választás újabb határnapja már a jövő évre lesz kitűzve, amikor az 1890-re egybeállított szavazók fognak választani. Az ujonan felterített eszem iszom asztalától sokan elesnek, sokan pedig ugyanott új vendégek lesznek. És a szerencse kockája a jelöltek közt úgy áll: hogy *dupla vagy semmi!*

(A mádi képviselőválasztás.) A vármegye központi választmánya jövő évi január 10-ik napjára tűzte ki a meghíusult mádi képviselő választás újabb határnapját. Választási elnökül *Vitányi Bertalan* szerencsi ügyvéd, helyettes *Kalicsky István* mádi birtokos választotta meg. Együttal a választás meghíusulására okul szolgáló körülmények tárgyában a vizsgálat elrendeltetvén, annak foganatosításával *Matolay Etele* alispán bízott meg.

(Tuzoltó-egyesületi közgyűlés.) Az ujhelyi önkéntes tuzoltó-egyesület karácson másodnapján tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely három évre szól. Megválasztottak: főparancsnokká *Dókus Gyula*, főparancsnoki helyettesé *Thuránszky László* (ujerő, kinek buzgó tevékenységére az egyesület virágzását óhajtók biztosan számítanak), alparancsnokká *Székely Imre*, mászóparancsnokká *Schön Miksa*, szivattyú p. *Kresinszky Ferenc*, rendfentartó p. *Csákó Imre*, segédtszítte *Lángh Nándor*, főszer-tárossá *Hercz Armin*, alszertárossá *Ármágyi József*, vizmesterré *Ármágyi János*, gépészsze *Lipcsy László* és végül zászlótartókká *Vadász Antal* és *Bohus Kálmán*.

(A téli napfordulás) vagyis a legrövidebb nappal, folyó hó 24-ikén *Ádám-Éva* napján volt. Azóta minden muló nap hosszabodik egy-egy kakaslépéssel.

(Egyházi előjáróság választása.) Az ujhelyi ref. egyház adófizető tagjai *Fejes István* lelkészük elnöke alatt tegnap tartották meg a templomban, a hitközség előjáróinak megválasztása céljából közgyűlésüket, melyen főgondnokul, közfelki-állítással s nagy lelkesedéssel, újból megválasztott *Dókus József* öméltsága, algondnokul *Vályi*

Sámuel, presbiterükül: *Dókus Mihály*, *Nemes Lajos*, *Kolos Gyula* és *Kulcsár János* választották meg.

(Az időjárással) meg lehetünk elégedve. Szép telünk van. Vastag hóréteg borítja a földet, jég páncél fedi a vizek testét, zuzmara ezüst ékesíti fákat. A nappalok eléggé barátságosak, éjjeleken át a csillagok miriádjai gyémánt fényben ragyognak. Halifax tisztelőinek tarka serege lepi el a korcsolyázó téréseket, teli tüdővel szívják a legtisztább levegőt s amit csak a természet keze nyújthat: a legszebb pirostóval arcukon élvezik az istenadta jó alkalmat. Csengő-bongó szánok, megrakva bundával s emberrel, nyilsebességgel röppennek a „fecske” meg a „hattyú” szárnyain ki a szabadba, mohó vágygyal élvezni a legfőbb fogyasztási cikket, mely még adómentes és egyformán mérik gazdagnak, szegénynek — a szűztiszta levegőt. Válijk egészségükre!

(Az ujhelyi országos vásár) a múlt hétfőn igen népes volt. Ember ember hátán s a vásártérnek minden pontján élénk adás-vételi kedv uralkodott. A szarvas-marhak hosszú szünet után most jelentek meg először s potom árért keltek.

(Nem engedélyezett pótvásár.) A kereskedelmi miniszter a Bodrog-Kereszturba január 16-ára kért pótvásár tartását nem engedte meg.

(Gyilkos gyermek) *Potoczki István* ujhelyi vasuti napszamos felesége e napokban hazulról elmenvén, négy és egy éves két gyermekét a szobába zárta. Egy két óra múltán, mire hazajött rémületes meglepetés várta: egy éves csecsemő gyermeke zuzott fejjel a földön holtan feküdt. Testvére, a négy éves fiúcska, a kezébe akadt fadarabbal az ártatlant agyonverte. Rettentő példája a szülői gondatlanságnak!

(Gyászír) *Gräefl József*, Szabolcsvármegyeinek nyugalmazott főispánja, Budapesten f. hó 22-én elhunyt. A múlt évben súlyos vesebajt kapott s emiatt az ez évi június hóban lemondott főispáni állásáról. A király érdemei elismerésül főrendiházi tagga nevezte ki; korábban már megkapta a Lipót rend lovagkeresztjét. Halálát özvegyén, *Györfly Rosalia* bárónőn kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt főispán holttestét vármegyénkbe, Megyaszóra szállították s végrendelete szerint a kastély parkjában helyezték örök nyugalomra. *Gräefl 77* éves volt s életének javarészt a közpályán töltötte. Nyugodjék békében!

(A „Zemplén” fekete táblája.) *Több oldalról beérkezett* panasznak engedve, el nem mulaszthatjuk, hogy ne figyelmeztessük a vasuti főnökséget, illetőleg igazgatóságot ama vizsgálásra, melyet közegei a Kassa Ujhely közti vonalon fűtés tekintetében elkövetnek. Valóságos merénylet az az utasok egészsége ellen. Mig Ujhelytől minden irányban gőzölgő meleg vagonok szállítják az utasokat, addig az említett vonalon nemcsak hogy primitív fűtőkészülékkel ellátott kocsik vannak, de e fűtőkészülékek be sem fűttenek. Nem hisszük, hogy a társulat oly kegyetlen lenne, hogy ezt ama pár forint végett tenné, melybe a 3—4 hónapi fűtés kerül, hisz milliónyi összeg mellett ez számba sem vehető csekélység; inkább gondoljuk, hogy az alantas közegek hanyagsága a fűtési mizériák okozója. Azért ama reményben teszünk e felszólalást, hogy az illető főnök urak, kik minden alkalommal oly készséggel hallgatják meg panaszainkat s azon segítenek, ez alkalommal is megteszik azt, s ha másként nem lehetne, néhány célszerűen fűthető kocsit alkalmaznak e vonalon is: akkor nemcsak a felnött utasok hálijára számíthatnak, hanem azon gyermekekére is, kik egy egy ünnepi kirándulásukat — mint történt ez a karácsony alatt — nem lesznek kénytelenek egészségük vagy életükkel is megfizetni. — A gimnáziumnak egy pár korán érő nebulója pár nap óta sportszerűen úzi a madarak pusztítását. Flóbert puskákkal lödözik a bamba verebeket az utcákon. Vészomjas kedvtelésük könnyen nagy szerencsétlenségnek válhat okává. A diák-ember kezébe könnyv való, nem puska. Csodálkozunk, hogy a rendőrség nem látja meg az ilyen utcai kihágásokat s a rakoncátlanoktól el nem koboza a fegyvert. Az iskolai törvények, gondolom, kiszolgáltatják Flóbert e nagyreményű és harcias regrutáit a rendőrségnek! —y. —n.

(Amerikába való vándorlás) A „Kelet”-nek írják: Zemplén és Sáros vármegye felvidékén a kivándorlás most van „in flóribus!” Minden községből egész karavánok indulnak utra és pedig éjnek-idején négy öt szekeren, melyeket egész Tarnowig fogadnak; Tarnow vidékén azután ott várakozva előre megrendelt lengyel fuvarosok, a kik az utasokat jó pénzért a rendőrség előtt ismeretlen utakon tovább viszik s a határon át Németország belséjébe hozzák, a hol a kivándorlók vasuti vonatra ülnek s már háborítatlanul a tengerpartig tovább utaznak. — Midőn e tudósítást lapársunktól átvesszük, hozzáteszük, hogy e közlemény nálunk eddig hivatalos megerősítést nem nyert.

(A Budapesti Hírlap) karácsonyi kiadása a legnagyobb újságszám, amely eddig Magyarországon megjelent. Terjedelme 8 iv, vagyis 64 oldal s 252 hasábra terjed. A hatvannyolc centiméter széles papirosszalag, amelyre e számot 30000 példányban nyomták, 206,5 kilométer hosszú. A gyorsvonat ötödfél óra alatt tudna végig nyargalni

a papiroscsikon s a papirossal, melyet e karácsonyi számhoz felhasználtak 50 magyar hold földet lehetne beteríteni. A gyorsajtón 60 napra munka kellett volna kinyomatásához, Rudnyánszky A. körforgó gépeinek ez az óriási terjedelem csak 15 órai munkájába került.

(A tállyai evang. egyház) volt az, melynek kebelében született *Kossuth Lajos* és melynek templomában megkeresztelték. Az egyház a jövő év őszén üli meg fennállása százados évfordulóját. De a régi templom fala repedez, deszkamennyezete beszakad, palatetőjének gerendái sülyednek, belső felszerelése korhadt, disztelen, ablaka, ajtaja foszlófélben. A község 358 lelket számlál, kevés kivétellel iparos, földmives valamennyi, a mostoha viszonyok miatt szegényedő, a fioxera tönkreteszi, úgy hogy már az egyház napi szegény kenyerét sem tudják előszerezni. A lelkésznek csak 320, a tanítónak csak 160 fttal fizethetnek s a költségvetés egyensúlyának helyreállítására a tagilletéket mégis 30-^okal emelték. Most az egyházközség a templom megújítására s ezzel méltó helyrehozatalára gondol s az egyházközség, továbbá *Radvány István* eszperességi felügyelő s *Zelenka Pál* főesperes aláírásával ellátott gyűjtőívet bocsát ki. Reménylik, hogy a Kossuth templom restaurálására szép pénzt fog összerakni a nagy férfiu szülőhelye, temploma iránt való hazafias kegyelet! A restaurálására, *Barzó Mihály* nyiregyházi építési tervei szerint, 29,920 fttal kellene s a netán még azon felül begyűlő pénzt az egyház alapjára fogják fordítani. A pénzek a jövő évi május hava első napjáig küldendő *Sirmay István*, egyházi felügyelőhöz Tállyára.

(Hibaigazítás.) Lapunk mult számába a siető kéz többrendbeli hibát ejtett. Kimaradt a műkedvelők sorából *Thuránszky László* neve, továbbá véletlenül kimaradt a közigazgatási bizottsági ujonan választott öt tag névsorából *Bydeskulhy Sándor*, aki 186 szavazattal a negyedik helyen lett nyertes. Csarnokunk első cikkének utolsó pontjában e szó helyett: „macskafajkák”, „macskafajkák” olvasandó.

(A sertés-zsirt) csak úgy lehet használni toalet-cikkek készítésére, ha minden tisztatlanságtól megfosztjuk; ez pedig következőleg történik: 30 deka zsirt vékony tiszta edényben forró vízbe kell állítani s addig benne hagyni, a mig elolvad; most tégy bele 4 grm. timsót és 8 grm. konyhasót és szedd le a képződő habot. Midőn a zsir meghűlt, mély tálban hideg vízdel jól el kell dörzsölni és kavarni, aztán a vizet leszűrni és újból felolvasztani, mint előbb. Ha meghűlt, hófehér és egészen szagtalan lesz, most bámi finom haj-, kéz- vagy arcbőr-kenőcsöt lehet belőle készíteni; ugyszintén a konyhában írósvaj helyett lehet használni, ha egy kanál friss tejfóval elkavartatik, teljesen pótolja a írósvaját.

Pasztőr-intézet Budapesten *Högyes Endre* dr., orvos-egyetemi tanár, annak idején államköltségen járt kint Párizsban Pasztőrnél, hogy tanulmányozza a nagy tudósnak veszettség ellen biztosító beoltási rendszerét. *Högyes* dr. most a budapesti klinikán osztályt rendezett be s megkezdte a veszett eb-marásban szenvedő betegek gyógyítását, A belügyminister rajta lesz, hogy mielőbb megfelelő intézet rendeztesse be a szerencsétlen betegek ápolására. Így tehát az ebdüh ellenes oltás nálunk is meghonosodik. 12398. II.

A „Vasárnapi Újság” december hó 15-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Orth János, Salvator János főherceg. (Arcképpel.) — Babiloni gondok. Heine költeménye. Varga Gyulától. — Magyarország lovagvárai regékben. I. Csókakö (Kata és Éva). II. A szegedi vár. Irta Mikszáth Kálmán. Stanley új utazása. (3 képpel: 1. Emin pasa Sátorában. 2. Tippu Tip arab főnök és rabszolgakereskedő. 3. Barttelot ezredes és Jameson alkudozása Tipu-Tippel. Eredeti rajzok után.) — Száz év előtt. Emlékezések a francia forradalomról. (Két képpel: 1. Desmoulin Kamil ssaládja körében. 2. Danton és Desmoulin Kamil a vérpádon.) — Bartók Lajos „Téli regéi” diszkidásából (3 kép, Jankó Jánostól és Spányi Bélától.) — Orosz történetek: I. Nehéz mesterség cárnak lenni. II. Szibéria helyett a szenatusba. III. A katonaságtól drített citrom. IV. Czár, szentírás és a postamester. — Történelmi adatok a magyar korona feltalálásáról 1852-ben. Egy volt emigráns-tól. — A szerb hadsereg elvonulása Sándor király előtt a Zsicsa zárda előtti mezőn. (Képpel.) Popovics V. Istvántól. — Turista-felolvasás. Ifj. Jankó Jánostól. — Apáthy István és Zalay István. (2 arcképpel) M—th K—ntól. — II. Rákóczy Ferenc arcképpel. Thaly Kálmántól. — Irodalom művészet — Egyletek és közintézetek. — Mi újság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Képtalány. — Sakkjáték. — Hetinaptár. —

A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 2 ft., — a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 1 ft.

A Képes Családi Lapok” szepirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalomunk bástyáján, már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlés

nemesítésnek a zászlaját, s most is, a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és ironok műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rajkánt előzőnlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A, Képes Családi Lapok* munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Temérdek (Jeszemley Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, Dr. Stiklay János, Palágyi Lajos, Inczedy László, Muray Károly, Méry Károly, Petry Mór, Dr. Roditzky Jenő, Benitky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mária, Kuliffay Benitky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Faghné Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, stb. stb. Vajjon ki cserélne fel ez előkelő szellemű kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő még kevésbé. — A, Képes Családi Lapok* az összes szépirodalmi lapok között legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a leghíresebb festők műveit mutatják be; *Hölgyek Lajpa* című divat melléklete a legújabb divatképeket hozza a növelés az egészség, a gazdaság a kertészet s a konyha téren nincs oly kérdés a melyet ne tárgyalna, Regény melléklete, három négy eredeti regényvel ajándékozza meg évente elölízetit. *Zöldborítéka* telve van mulatótató apróságokkal s talányokkal, melynek megfejtői értékes jutalmakat kapnak; s a, Képes Családi Lapok* dacára e sokoldalúságnak mégis bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának, dacára gazda tartalmának mégis a legelőkelőbb szépirodalmi képes hetilap előfizetési ára, *Hölgyek Lajpával* s a, *Regénymelléklettel* együtt egész évre 6 ft félre 3 ft negy-évre 1 ft 50 kr o. é. s a kiadó hivatal (Budapesten, nagykorona utca 23 sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. 2-6

Egyesületi élet.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ön, mint népfelkelő al vezér, bizonyosan látott már sok hadi »bulletin«-t. Mondja kérem, ki kell abból hagyni a generálist?

Azt mondja, hogy soknak jobb volna nem tudni a nevet! Igaza van, kivált ha megverték.

De a mi műfelkelő armádiánk f. hó 19-én győzött és vezérünk felől hallgat a krónika.

Egy kis »női diplomata« fogással kezdtek meg Bernáth Irén és Boronkay Sarolta az előcsatározást ragyogó szemeik röppentyűi fényes csillogoként hullottak a megtámadottak száza közé, kellemük lebilincselte, egy helyre szegte az ellenséget; ekkor jött a derék had, Dókus Gyuláné szeretetreméltóan kedves haragjában leverte egy a Nro egyet, mint a Nro kettőt és legyőzte mindazt, aki látta, segített ebben persze Chyzer Etelka is, akit még az is, aki nem hozzánk tartozott: szerette volna meg-

enni; de ime, előrukkol a generális, aki az egész ütközetet rendezte, aki bejárta a világot, lóhust evett, Chravachon örnagy: **Thuránszky László**, aki dacára annak, hogy jött, látott és győzött, kimaradt a december 22-iki tudósításból. Az igaz, hogy nem nagy mesterség olyan szép huszárral győzni, mint **Thuránszky Lászlóné**, akinek ha a szép szemébe néz valaki, elszedül attól a sötétan ragyogó fekete gyémánttól, mely benne tündököl. Hát **Csuka Jolánka!** Igazi párisi izléssel kiállított kosztümjében nemcsak kedves és szeretetreméltó volt, de az általános összevágó, precíz előadás nála nélkül hiányos lett volna.

Általában be kell ismernünk, hogy ritkán sikerül ily jól műkedvelői előadás, amely sikerhez **Polányi Gyula, Spilenberg Barna, Pintér Pista, Ptilissy Nándor és Rács Ernő** öntudatos ügyes játéka és pompás szereptudásuk is derekasan hozzájárult.

Hogy az előadás után tartott táncmulatság ragyogó jó kedvvel folyt reggelig, azt tudósító barátom már elmondta; de a névsorral úgy járt, mint a **madiaik** jártak. Elvesztette, én megtaláltam, tesék gyönyörködni benne: báró Balassa Istvánné, Boronkay Stéphané, Barna Sándorné, Bencsik Istvánné, Csuka Dánielné, Chyzer Cornélné, Csoma Józsefné, Dókus Mihályné, Dókus Gyuláné, báró Gaizler Józsefné, Keresztessy Lajosné, Kossuth Mihályné, Kossuth Lajosné, Kincsessy Péterné, Kazinczy Arthurné, Liszy Cornélné, Meczner Gyuláné, Miklós Béláné, Nemthy Ödönné, Nagy Barnáné, Pintér Ferencné, Rács Kálmánné, Szeghy Eleménné, Szerdahelyi Vinezné, Sebeők Antalné, Szerviczky Ödönné, Thuránszky Ferencné, Thuránszky Lászlóné, Tomcsányi Mártonné, Vályi Istvánné, Viczmándy Mórné, Viczmándy Ödönné, Báró Balassa Emma, báró Barkóczy Ilona, Bernáth Irén, Bencsik-nővérek Boronkay Sarolta, Bydeskuthy-nővérek, Chyzer Margit és Etelka, Csuka nővérek, Dercsényi Tekla, Diószeghy Erzsébet, Dókus Róza, Ferenczy Marika, Hunyor Anna, Keresztessy-nővérek, Kossuth Ilus, Meczner Margit, Malonyay Róza, Rács Margit, Tomcsányi Ilona, Vályi Ella, Viczmándy Irma, Viczmándy Mariska.

Bezeg itt is nehéz a választás; Ezután a sok szép után térjünk az eredmény prózai oldalára. Szentgyörgyi Vilmos által eladott jegyekért befolyt 372 ft — kr.

*) De azért a *sugót* is fel kellett volna említeni és megdicsérni t. tudósító barátom! Hát a rendező mit vettett — hogy hallgat róla a krónika? Szerk.

Este a pénztárnál jegyekért és szinlapokért 65 ft 71 kr.
Felülírtettek: báró Sennyey István 30 ft — kr.
Nyíró Gábor tengerésziszta 1 font sterling 11 ft 79 kr.
Szentgyörgyi István 1 ft — kr.
Nagy Jenő 1 ft — kr.
Összes bevétel 481 ft 50 kr.

Kiadások:

Kaszinóhelyiség díszítése, világítása 72 ft — kr.
Színpad és páholyok felállítása, padok behordása, elrendezése 55 ft — kr.
Színház fűtése, favágatás és fűtők Színház világítása a próbákön és az előadás alatt 15 ft 18 kr.
Meghívók, szinlapok és jegyek nyomtatása 28 ft — kr.
Ezek szétküldésének postabére 12 ft — kr.
Zenészek díja 50 ft — kr.
Diszitő, kellékszerezhordó és más segédzemélyzetnek 10 ft — kr.
Szindarabok, kosztümök beszerzése, levelezés, táviratok, festék, szinpadi kellékek, báli rendezői jelvények 24 ft 38 kr.
Fodrász díja 5 ft — kr.
Összes kiadás 305 ft 56 kr.

Tisztajövedelem tehát 175 ft 94 kr,
mely összeg az árva-ház pénztárosának átadatott.
Ajánlom magamat! **)

**) Szervusz! Szerk.

Nro 1.

A s.-a.-ujhelyi iskolázó szegény gyermekeket segélyző egyesület javára ujabban Révész Imre táncantató 2 ftot adott, melyért fogadja az egyesület nevében hálás köszönetem nyilvánítását.
S.-a. Ujhely, 1889. dec. 28.

Wolf Jakob,
egyesületi pénztárnok.

Szerkesztőségi posta.

Tisztelt munkatársainknak boldog új évet kívánunk! Szívesen látjuk és várjuk őket, akár egyenkint, akár csapatosan, az 1890. év ötvenkét vasárnapjára. Tehát a viszontlátásig!

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

HIRDETÉSEK.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését megakadályozja; a szájbűzt azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világ-Antherin híru **SZÁJVIZE** kétszer oly nagy palaezokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészségese és szép állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús meg erősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománcát megsértené.

Dr. POPP növényzappana a legjobb gyógy-piper-zappana, mindenemü borkitűések ellen és különösen fűrdőköz.

Dr. POPP NAPRAFÖRGŐ VENUS (szap-) (nem glicin-) (pana)zin.) A legújabb és a legfinomabb divat-pipere zappanak. A bört bársonyfinomá tesz.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 ft és 1 ft 40 kr., Anatherin fogpasztája tégelyben 1 ft 20 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényzappan 30 kr., Napraförgő szappan 40 kr., Venus-szappan 50 kr. E szerket kaphatók: S.-a.-Ujhelyben: Zlinszky J., Kincsessy P. és Dr. Buda Á. gyógyszerészeknél és Szentgyörgyi V. kereskedőnél.

Előkelő szakfértiának nyilatkozatai.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak! Megvizsgáltam Anatherin-szájvizét és ajánlatra méltónak találtam.

Bécs. **Oppolzer tanár** emerit. rector, magnif. a cs. k. klinika tanára, szász kir. udvari tanácsos stb.

Az ön fogpasztája és szájvizéből, mel eket több esetben nag sikerrel hoztunk alkalmazásba, kérünk az itteni poliklinika használatára mindegyikből 4 csomagot küldeni.

Dr. Schilbach a jéni poliklinika assistense.

A dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos ur Anatherin-szájvizét nemcsak a száznak kellemetlen bűze, a lyukas fogak ellen, hanem a foghús sorvadása, a scorbust s a fogfájásnak is a legjobb sikerrel alkalmaztam. **Soldan János,** cs. kir. főorvos a 9. buszár-szereknél.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosulylyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világkiállításokon az első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

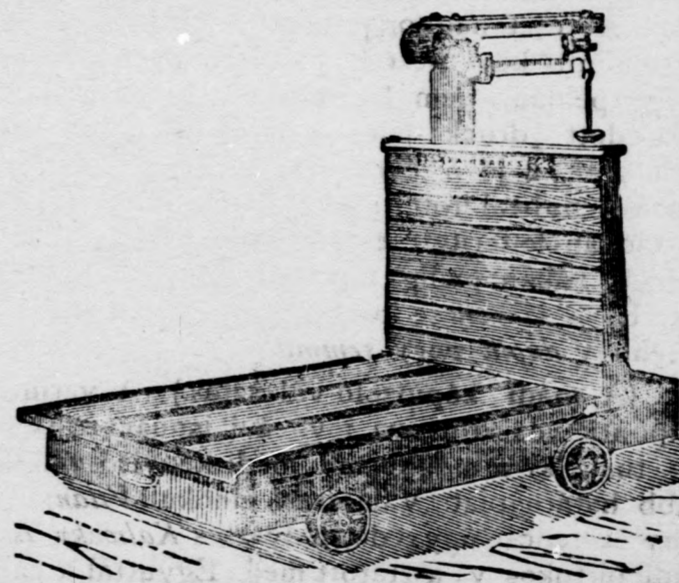
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutrá való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és szák-mérlegeink, valamint marha-mérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Blook vezérigazgató

Budapest, Andrásy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a közönségi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Mogyer

857/89. p. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott kik. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy Weinberger Herman sztrópkói lakos felperes javára Rose Adolf hom.-olykai fűrészgár tulajdonos beutheni (Porosz Szilézia) lakos alperes ellen 1623 ft 41 kr. tőke, ennek 1886-ik évi augusztus hó 26-ik napjától járó 6% kamatai, 115 ft 22 kr. eddig már megállapított és még ezentul felmerülendő költségek erejéig a s.-a.-ujhelyi kir. törvényték által 1940/p. 1888. szám alatt elrendelt végrehajtási ügyben 1888. évi márczius hó 7-ik napján a hom.-olykai fűrészgárban a helyszínen bíróság lefoglalt 1967 ft 16 kr-ra becsült gőzfűrészfelszereléséhez tartozó gőzgép, s az ez által hajtott gépezetek, valamint 2663 drb büfka tönkből álló ingóságok, a sztrópkói kir. járásbírósnak 857/p. 1889. számú végzése következtében az 1890-ik évi január hó 20-ik napján délelőtti 8 óraker a hom.-olykai fűrészgárban a helyszínen bírói árverés útján készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni, ahová is a venni szándékozók készpénzzel ellátva ezennel meghívtnak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Sztrópkón, 1889-ik évi december hó 21-én.

Bodnár Jenő,
kik. végrehajtó.

Az 5-ik számú házban levő korcsma-helyiség 1890-ik év január 1-től bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítás a Malártsik György féle üzletben.

Gróf Hartenberg Aladár ur ömél-tósága kis-toronyai uradalmában mintegy 10 (tiz) hold erdőterületről álló vastag tölgyfa, melyből donga vagy vasuti talpfa is készíthető, január 13- és 14-én a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján el fog adatni.

ifj. Cseh Péter,
uradalmi ispán

HIRDETMÉNY.

A s.a.-ujhelyi takarékpénztár, mint S.a.-Ujhely területén a kizárólagos italmérés és az összes fogyasztási adók behajtására jogosult, tudatja S.a.-Ujhely közönségével, hogy az adókötelezettek képviselői névszerint: Schweiger Ignácz, Abonyi D. Mór, Valler Mór, Bettelheim Márton, Deutsch Bernáth, Reichmann Miksa, Guttmann Márkus, Blumenfeld Emánuel, Korinkó János, Thomaska István s.a.-ujhelyi lakosokkal az italméresi adó, továbbá a bor- és sörfogyasztási adóra kiegyezvén, e jogot — a szerződésben meghatározott korlátok között — az adókötelezettek képviselőitől, a nevezett tizes bizottságra átruházta. Azon bortermelők italméresi adójára nézve azonban, kik nem borkereskedők is egy-szersmint s a pénzügyigazgatóságtól eladási engedélyt nyertek, és jövőben nyerni fognak, és kik saját termésű szamorodni vagy aszu boraikat szándékoznak 1890 januártól kicsinyben eladni, valamint a bortermelők saját fogyasztásukra szánt boraik utáni fogyasztási adójára nézve, a fizetés iránti elbírálást és jogot a takarékpénztár magának feltartotta.

A huszfogyasztási adó kezelését Schweiger Ignác, a cukor-fogyasztási adó kezelés pedig Reichard testvéreknek adatott át 1890. évi január 1-től. A kizárólag magán fogyasztásra szánt huszfogyasztási adó fizetés iránti elbírálást és jogot a takarékpénztár hasonlólag magának tartotta fel.

Kelt S.a.-Ujhely. 1889. decz. hó 18-án.

A s.a.-ujhelyi takarékpénztár igazgatósága.

Asvány vizek.

MALÁRCSIK GYÖRGY

fűszer és vegyes kereskedése
S.a.-Ujhelyben.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek mindennemű
fűszer anyag- és gyarmat-árakkal

dusan felszerelt aruraktárát.

A legelső és eredeti helyekről beszerezve a legfinomabb minőségű **Rum, francia Cognac, Tea, Tea-sütemények**, valódi **I. görzi gesztenye, ementháli, imperial és belföldi sajtok, cukorkák, csokoládé, cacao** a legmérsékeltbb árakon számítva.

Cukor I-ső minőségű egész süveg kiloja **45 kr.**
1 kl. kávé 1. 60 krtól 2. 20-ig **Petroleum** salon 1 kl. 24,
1 kl. rizs 16 krtól 36 krig „ amerikai 1 kl. 28.

Császár olaj belföldi 1 kilo **32 kr.**, 3 rózsás importált 1 kilo **40 kr.**, literenkint **4 krral** olcsóbb.

Miligyertyák szoba és templomi többféle minőségben.
Viaszgyertyák és legszebb kiállítású viaszgyertya tekercsek
Borok a legtisztább ízű asztali borok literenkint, 1 liter 22—30 krig, valamint **szomorodni és aszaborok** mindenféle árban.

Vidéki megrendelések pontosan a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

Rövid és kefeárak.

1890. év január 1-ével új előfizetést nyitunk a

„**MERKUR**”

20. évfolyam.

20. évfolyam.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur” az elismert megbízhatóságával, leg-tökéletesebben és világosan szerkesztett húzási jegyzékével fogva kitűnik. — A „Mercur” magyar-német szövegben hónaponként 2—3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb húzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur”

Sorsolási évkönyvét 1890-ik évre.

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. december végéig ki-sorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek-ről tartalmaz, továbbá az

Általános sorsolási naptárt 1890. évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur” anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 frt.

bérmentes postai szétküldéssel együtt.

Mutatványszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „**MERKUR**” kiadóhivatala.
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

3—10

Wihs Keresztély

CZUKRÁSZ

S.a.-Ujhelyben, (a megyeházával szemben)

ajánlja a n. é. közönségnek legfinomabb **sütemény és tertáit**; továbbá kitűnő minőségű **krém-cukorkáit** kilónként 2 frttól 5 frtig; legfinomabb **thea-süteményeit**, különféle választékban.

Cognac, legfinomabb francia.

Cognac, Alex. Matignon és társa-féle.

Cognac, J. Sorin és társa-féle.

Cognac, Bisquitt.

Cognac, legfinomabb magyar.

Kapható ezen kívül a legfinomabb **Thea**, legfinomabb **Cuba- és Jamaica-Rum**, legfinomabb belföldi és francia **likörök, Benediktiner, fél- és egész keserű** (gyomor likörök) **Magyar és francia pezsgők.** stb

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Wihs Keresztély.

7-13

40291/89. szhoz.

Birtokeladási hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak 1889. évi 40291. sz. alatt kelt rendelete értelmében Ung vármegye Mocsár község határában fekvő, a m. kir. vallás alap. tulajdonát képező „Mocsár” nevű erdőbirtok zárt ajánlati verseny útján örök áron eladatik.

1) A zárt ajánlatok, melyek borítékán határozottan kiteendő a tárgy, melyre az ajánlat vonatkozik, 50 kros bélyeggel ellátva, a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium segédhivatali igazgatóságánál 1890. évi január hó 22-én déli 12 óráig nyújtandók be.

2) Az ajánlatokhoz készpénzben, vagy tőzsdei árfolyam szerint számított állampapírokból csatolandó bánatpénz 3000 ftban állapított meg. A bánatpénz valamely kir. adó- vagy alapítványi pénztárnál is letehető, mely esetben a letételismervény az ajánlat-hoz csatolandó.

3) A vételár az ajánlatban számokkal és betűkkel kiírva kiteendő és az ajánlattevő által kijelentendő, hogy az eladási feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül aláveti.

4) A feltételektől eltérő vagy később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása a vallás és közoktatásügyi m. kir. minister szabad elhatározásának tartatik fenn.

5) Az eladási feltételek a nevezett ministerium segédhivatali igazgatóságánál, a czepléd-mislyei ker. főtisztviselnél Czepléden, az ispáni hivatalban Alsó-Mislyén (Abauj-Torna megye), Zathureczky Géza erdőőrnel Mocsáron, és a közalapítványi kir. ügyigazgató-ságnál a venni szándékozók által megtekinthetők.

Budapest, 1889. évi december 6-án.

A közalapítványi kir. ügyigazgatósg.

McCormick Harvesting Machine Company Chicago.

Legújabb aczél
arató- és fűkaszaló-gépek.

A legjobbak a világon.

Ajánlja a

A prágai gépépítő részvény-társulat fiókja.

Iroda: BUDAPEST VI. dalszínház utca 2. sz.
Raktár: V. váci-körút 76. szám.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1417.

kj. 89. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott Kolcs-Hosszmező község előljárósága részéről ezennel köz-hírré tétetik, miszerint Kolcs-Hosszmező község határához tartozó egész földterületen a vadászati jog 1890. évi január hó 3-án a. e. 9 órakor a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverés útján három egymásután következő évekre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adni. Árverelni szándékozók felkértenek, a kitűzött határidőben és helyen való megjelenésre.

A bérleti feltételek az árverés megtartása előtt szóval kihirdetnek.

Kelt K.-Hosszmezőn, 1889. december 23

Kolozsváry,
körjegyző.

Frena Pál,
bíró.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

30.000 példány.

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt. || Negyed évre 3 frt 50 kr.
Fél évre 7 frt. || Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes példányok kaphatók minden ujságelárusítónál.

Még december hóban kezdjük meg **Beniczkiné-Bajza Lenke** legújabb két kötetes regényének közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hírlap” számára. — A regény címe:

Január 1-sejével belépő új előfizetők

„TÜZBEN”

a lapot, már a karácsonyi rendkívüli számtól kezdve, kapják az új regény elejével együtt.

A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatala: Budapest, IV. kalap.-utcza 16.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

jövő 1890-ik évi január hó 19-ik napján

S.-a.-Ujhelyben délelőtt 9 órakor, az intézeti helyiségben

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a részvényes tagok tiszteletteljesen meghívotnak. *)

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Igazgatósági jelentés az 1889-ik üzletévről.
- 2) A felügyelő bizottság jelentése.
- 3) A jövedelem felosztása iránti rendelkezés, illetve az osztalék megállapítása.
- 4) Az alapszabályok egy tételének módosítása, illetve kiigazítása.
- 5) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
- 6) Egy igazgatósági, esetleg felügyelő-ségi tagnak választása.
- 7) Esetleges bejelentett indítványok tárgyalása.

Kelt Sa.-Ujhelyben, 1889. december hó 19-én.

*) Alapszabály 17. §. A közgyűlésben részt venni akaró részvényes tartozik részvényét a szelvényekkel együtt legalább is 24 órával a közgyűlés előtt az igazgatóságnál szavazásjegy és nyugta ellen letenni.

Dokus József,
társulati elnök.

766 szám.
889.

Hirdetmény.

Tarcal város előjárósága részéről ezennel köztudomásra hozatik, miszerint Zemplén vármegye bizottságának 1887. évi 57/8231. számú határozata folytán a tarcali határban fekvő artéri területeket terhelő s az 1888. évet megelőző időből eredő ugynevezett régiebb artéri terhek újabb kivetése, s ezzel kapcsolatosan az ezen artéri terhek törlesztésére egyesek részéről befizetett összegek feletti összeszámolás elkészítettén, az erre vonatkozó munkalat f. 1889. évi december 8-ik napjától bezárólag 1890. évi jan 7. napjáig terjedő 30 napi időre Tarcal város községe házában közszemlére kitétetett, miről az érdekelte közönség azon figyelemzetéssel értesítettik, hogy a kérdésbebe lévő s közszemlére kitétt munkalatt a fentebbi határidő alatt megtekinteni s netaláni jogsérelme orvoslása végett írásbeli, indokolt s bizonyítványokkal felszerelt felszólamlását ugyanazon határidő alatt Tarcal város bírói hivatalában beadni bármelyik érdekelte félnek szabadságában áll.

Az érdekelte felek ebbeli jogainak érvényesítésére annál is inkább figyelmeztetnek, mivel a netaláni jog sérelmek orvoslása iránti felszólamlások beadásának elmulasztása avagy a beadottnak részleges elintézése után a munkalatt azonnal egész terjedelmében jogerővé váland, s többé semmi nemű jogorvoslatnak sem leend helye, s a munkalattban kitétetett s hátralékban levő összegek az illető adósoktól a legszigorubbán alkalmazott kényszereszközök igénybe vétele mellett végrehajtás utján is haladéktalanul behajtatni tognak.

Tarcal, 1889. december 9.

Az előjáróság:

Markovits János,
jegyző, 3-3

Kulás István,
v. főbíró.

Pályázati hirdetmény.

1-3

A cseleji, 500 ft évi fizetéssel és 110 ft uti általánnyal javadalmazott körorvosi állomás 1890. évi január 17-én d. e. 9 órakor Cselejben választás utján fog betöltetni, pályázók kötelesek szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat 1890. évi január 15-éig alólírt hivatalhoz beadni.

Gálszécs, 1889. dec. 17.

A főszolgabírói hivatal.

A magy. általános takarékpénztár részv.-társaság

Budapest, V. József-tér 8.

Befizetett alaptőke 1 millió forint.

Elfogad további intézkedésig:

Betéteket takaréknövekedésekre

4 1/2% ellen és pedig:

500 forintig 8 napi felmondás ellen
nagyobb összegek 30 „ „ „

A kamatadót az intézet viseli.

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyű emészthető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint legtisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör daganatok, bőrkiütések, mirigybetegség, gőngöcs stb. ellen.

1 üveg sárga olaj 1 frt, 1 üveg fehér olaj 1 frt 50 kr.

Kaphatók a gyári raktárban:

Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3,

valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzeteiben és minden nagyobb fűszerkereskedéseiben.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zinszky J. ur gyógyszerüzetében.

10-18

VÉGE

415

B

120